

Program

Unge alkoholvaner

v. Heidi Rosendal, postdoc og ph.d., Statens Institut for Folkesundhed, SDU

Fælles om Ungelivet

v. Mille Kathrine Egel, programleder Sundhedsstyrelsen

Danske unge drikker meget – hvorfor skal vi tage det alvorligt?

v. Janne Tolstrup, Professor, dr.med., Statens Institut for Folkesundhed, SDU

Afslutning

Statens Institut for Folkesundhed

sdu.dk

#sdudk

European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs (ESPAD) 2024

Heidi Rosendahl, postdoc, ph.d.
Statens Institut for Folkesundhed, SDU

SDU

 ESPAD

Baggrund

01

ESPAD er en europæisk spørgeskemaundersøgelse om unges brug af rusmidler

02

Formålet er at indsamle sammenlignelige data om status og udvikling på tværs af europæiske lande

03

Målgruppen er 15-16-årige skoleelever

04

Gennemført 8 gange siden 1995 med 37 deltagende lande i 2024

Danmark 2024

871 tilfældigt udvalgte grundskoler
inviteret til at deltage

170 skoler deltog

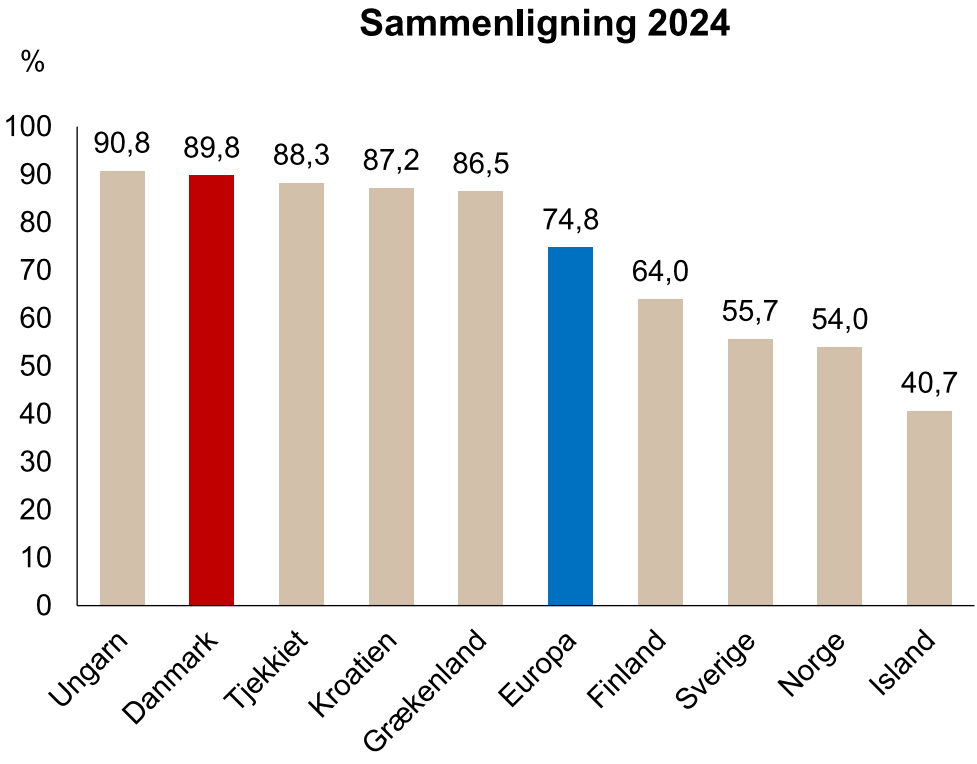
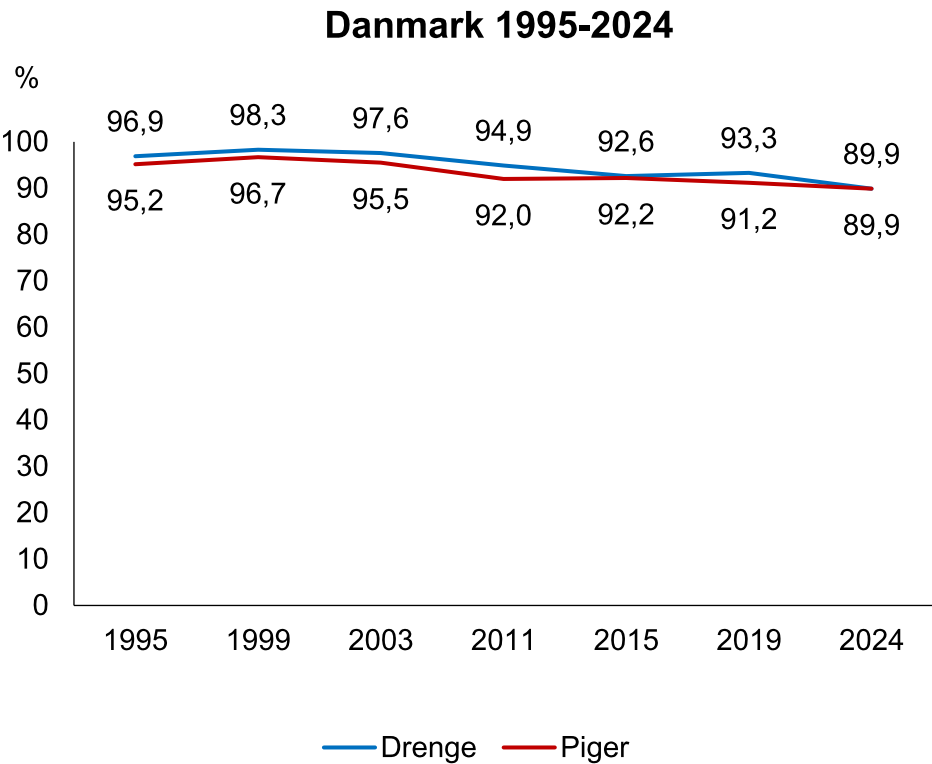
5.484 elever besvarede
spørgeskemaet (min. 2.400)

Dataindsamling januar-maj 2024

Resultater

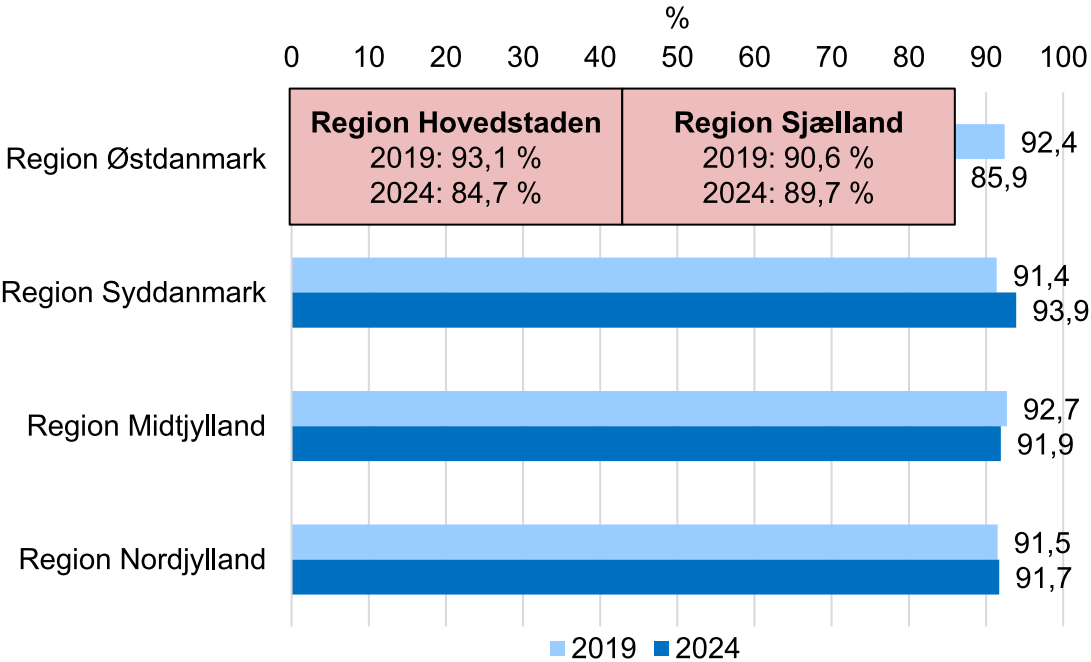

Nogensinde drukket alkohol

Nogensinde alkohol og geografi DK

Regioner 2019-2024

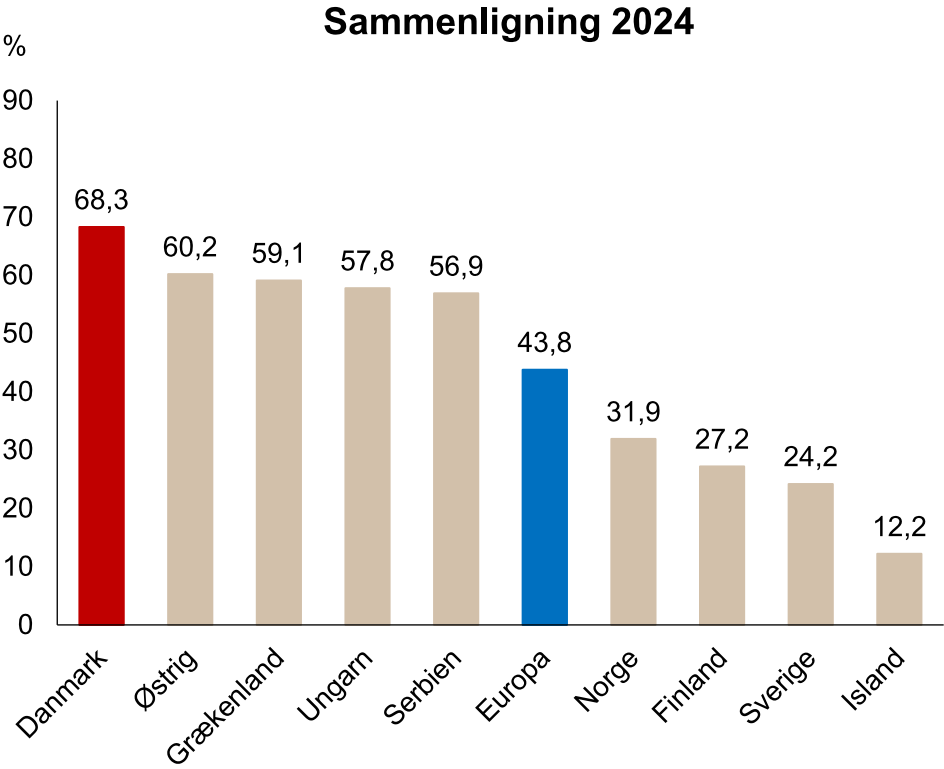
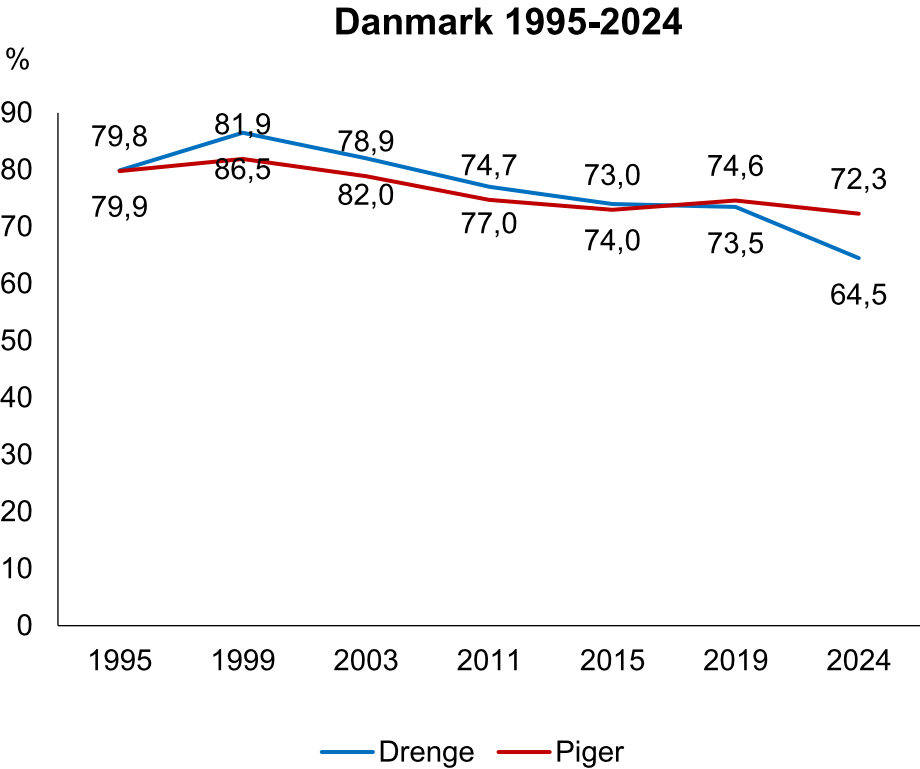

Urbaniseringsgrad 2024

Tyndt befolkede områder: 95,3 %
Medium befolkede områder: 89,3 %
Tæt befolkede områder: 84,0 %

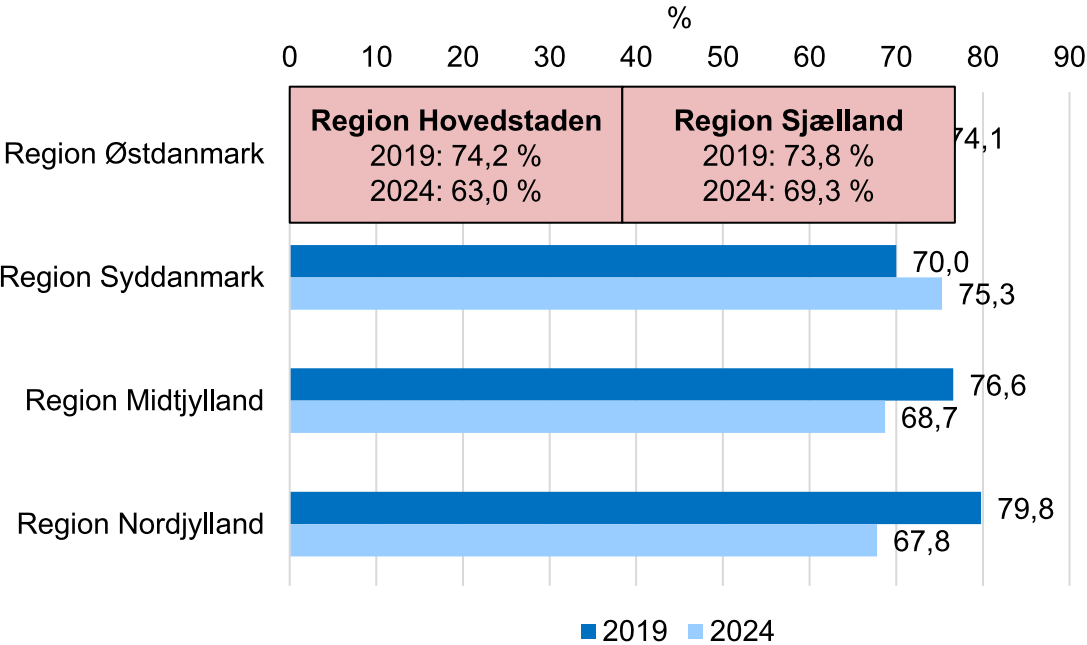

Drukket alkohol sidste 30 dage

Alkohol sidste 30 dage og geografi DK

Regioner 2019-2024

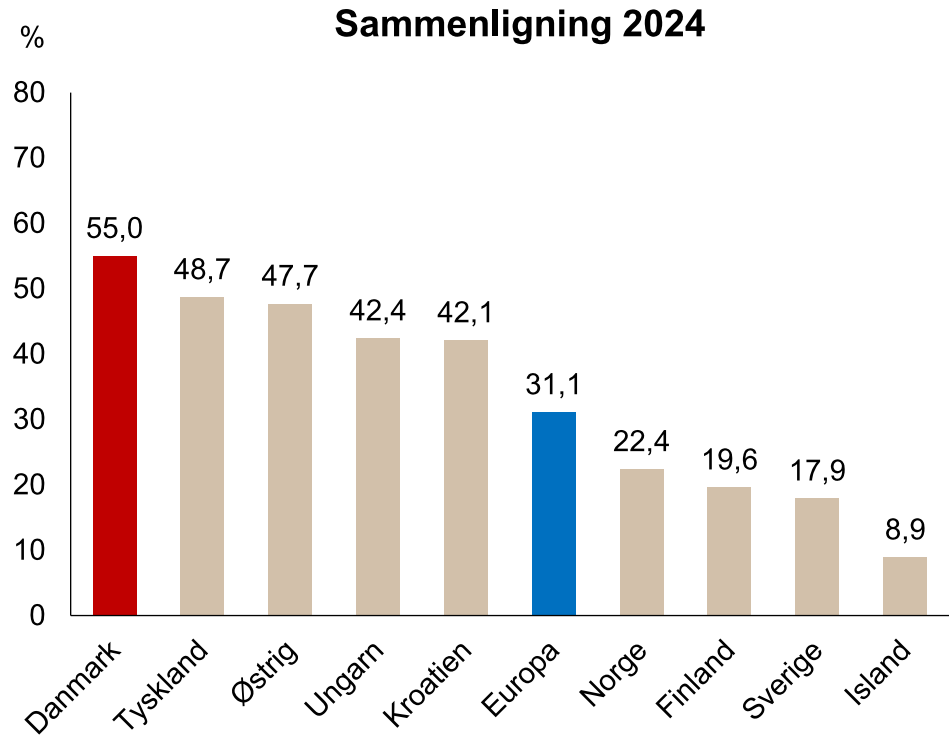
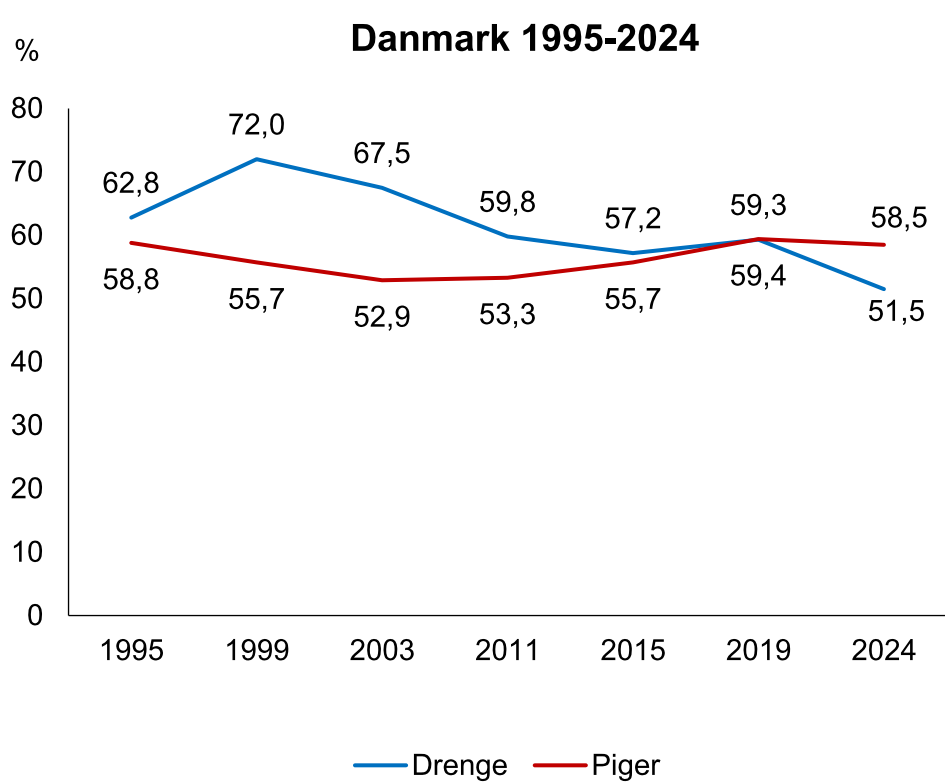

Urbaniseringsgrad 2024

Tyndt befolkede områder: 75,5 %
Medium befolkede områder: 65,5 %
Tæt befolkede områder: 63,3 %

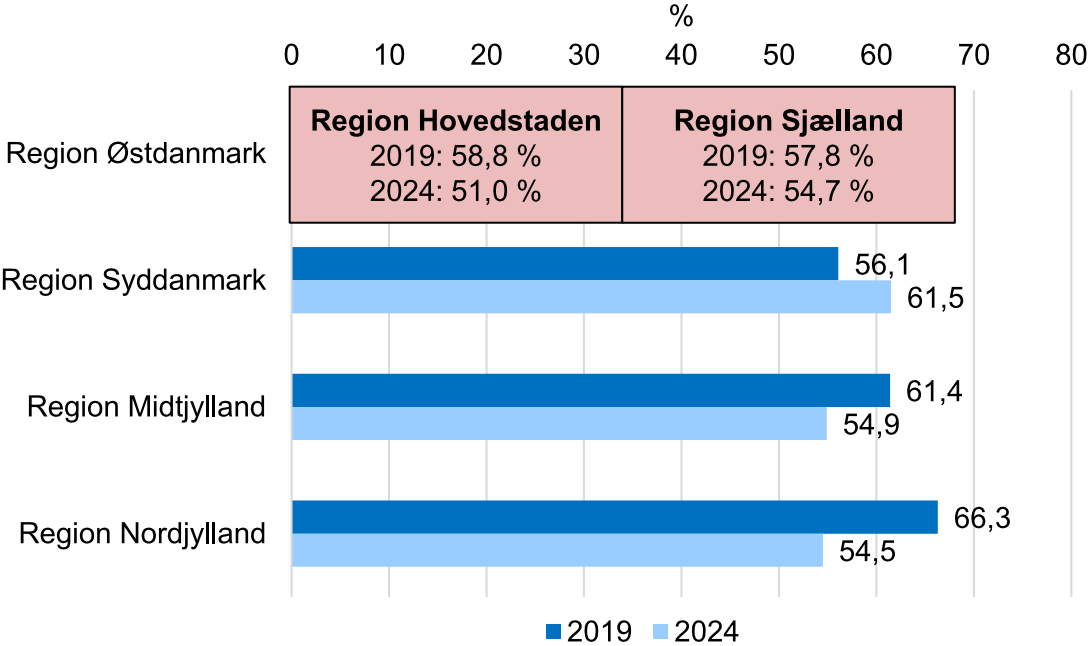

Rusdrikning sidste 30 dage

Rusdrikning og geografi DK

Regioner 2019-2024

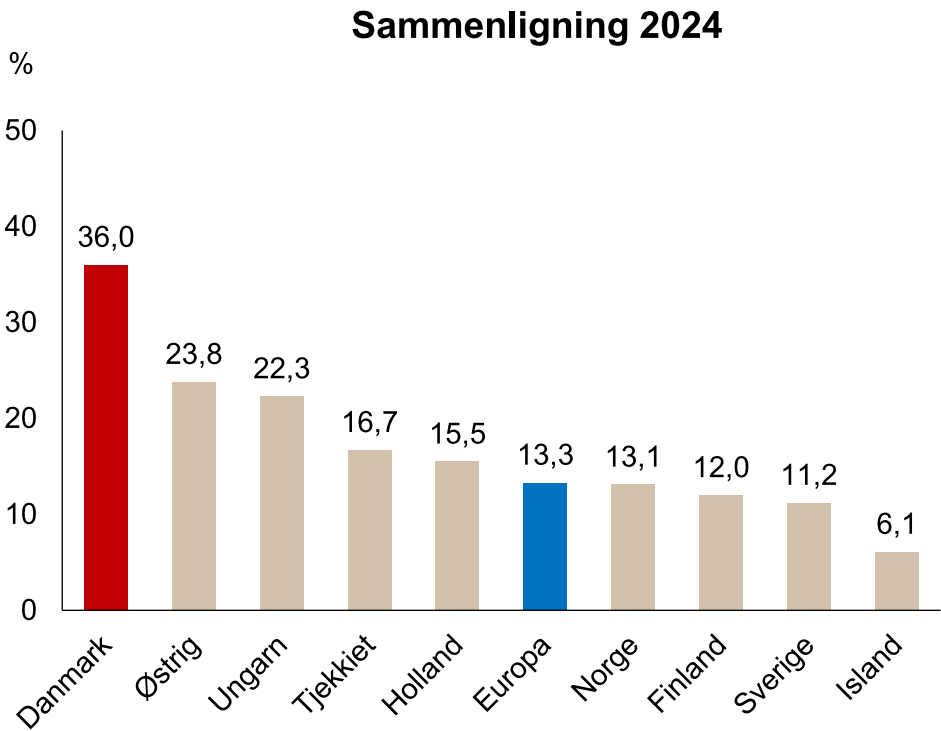
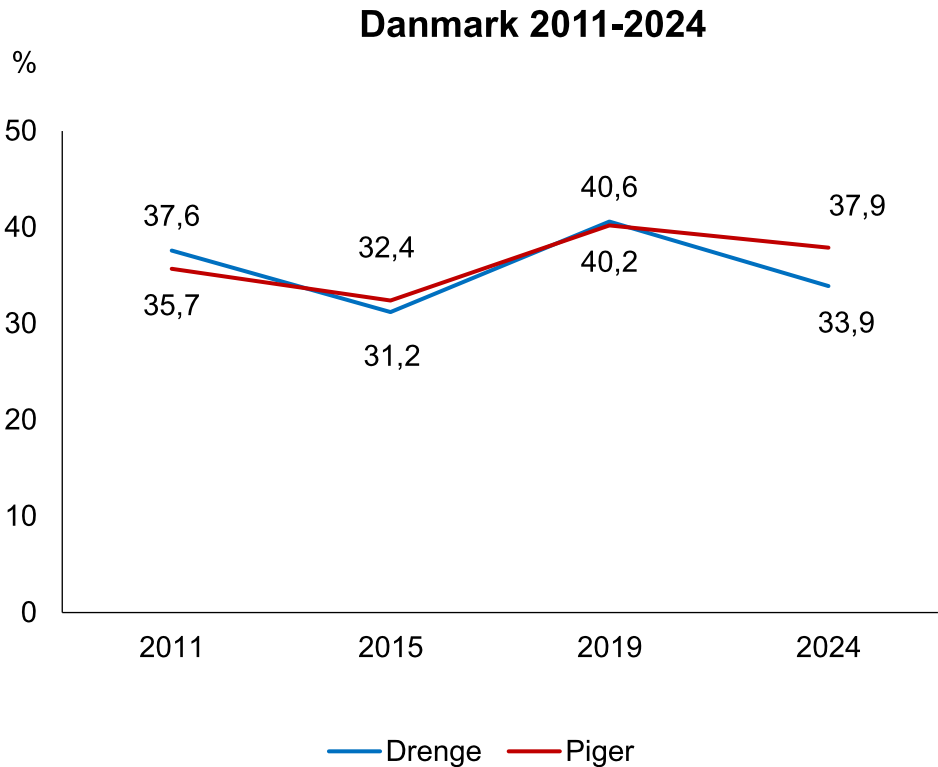

Urbaniseringsgrad 2024

Tyndt befolkede områder: 61,9 %
Medium befolkede områder: 51,9 %
Tæt befolkede områder: 50,6 %

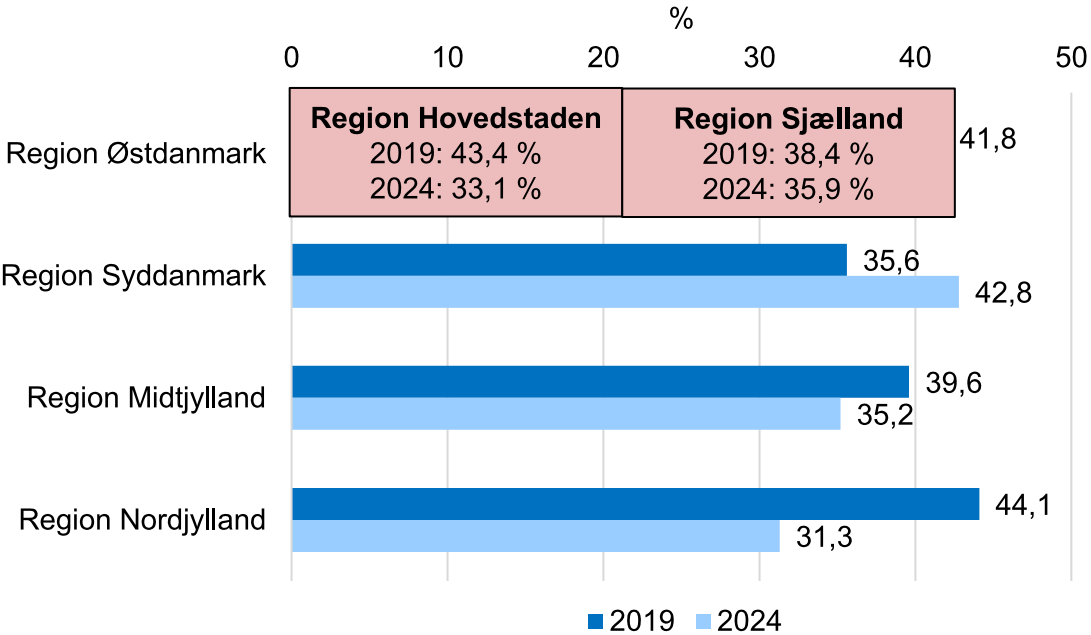

Fuldskab sidste 30 dage

Fuldskab og geografi DK

Regioner 2019-2024

Urbaniseringsgrad 2024

Tyndt befolkede områder: 41,6 %
Medium befolkede områder: 32,7 %
Tæt befolkede områder: 33,3 %

Opsamling

- Fald siden 1999 i andelen af 15-16-årige unge i Danmark, der drikker alkohol
- Flere piger end drenge drikker aktuelt, rusdrikker og er fulde i 2024
- Regionale variationer i udvikling - stigning i Region Syddanmark (størst andel i 2024)
- Alkoholindtag, rusdrikning og fuldskab mest udbredt i tyndt befolkede områder
- Danmark indtager (stadig) en klar førsteplads i Europa for aktuelt alkoholindtag, rusdrikning og fuldskab
- Øvrige nordiske lande ligger markant lavere end Danmark

Visionen for Fælles om ungelivet

I Fælles om ungelivet er det vores vision, at danske unge skal have et godt ungeliv, hvor rusmidler ikke spiller en markant rolle. Et liv hvor tydelige og nærværende voksne skaber rammerne for og viser vejen til positive sociale fællesskaber og inspirerende ungemiljøer.

Målgruppe

Unge i alderen 12-18 år.

Programkommuner

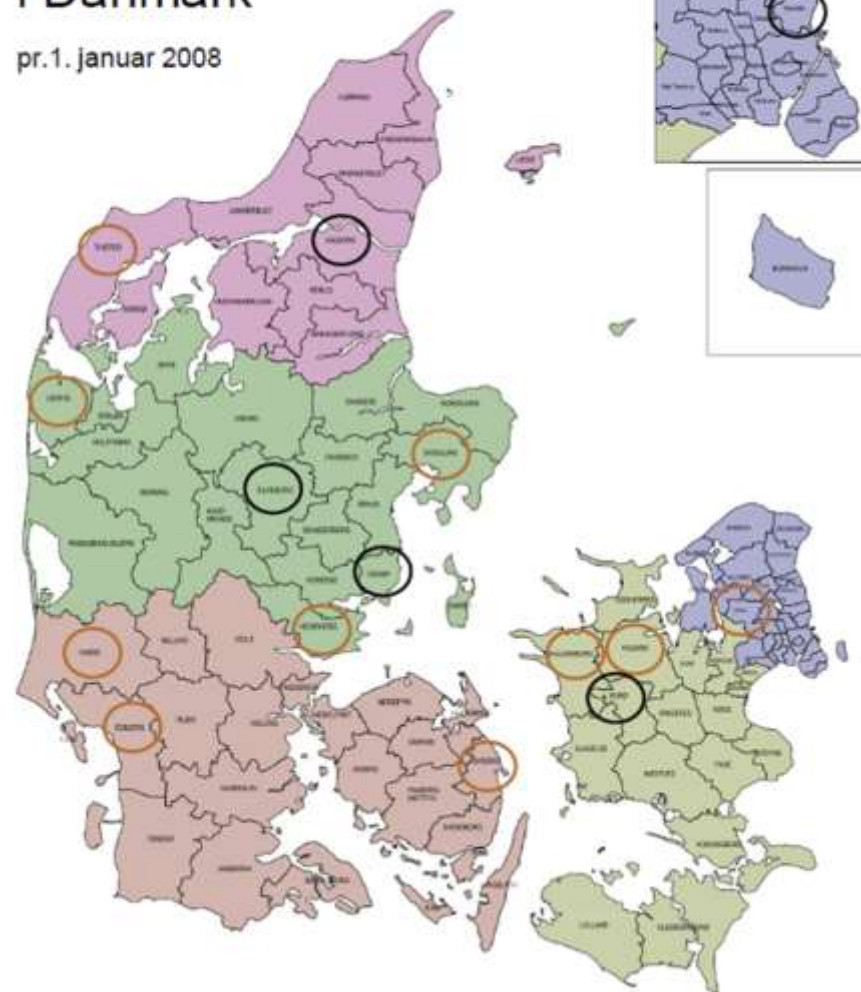
Egedal
Esbjerg
Hedensted
Holbæk
Kalundborg
Lemvig
Nyborg
Syddjurs
Thisted
Varde

Mentorkommuner

Aalborg
Gentofte
Odder
Silkeborg
Sorø

Kommuner og regioner i Danmark

pr. 1. januar 2008

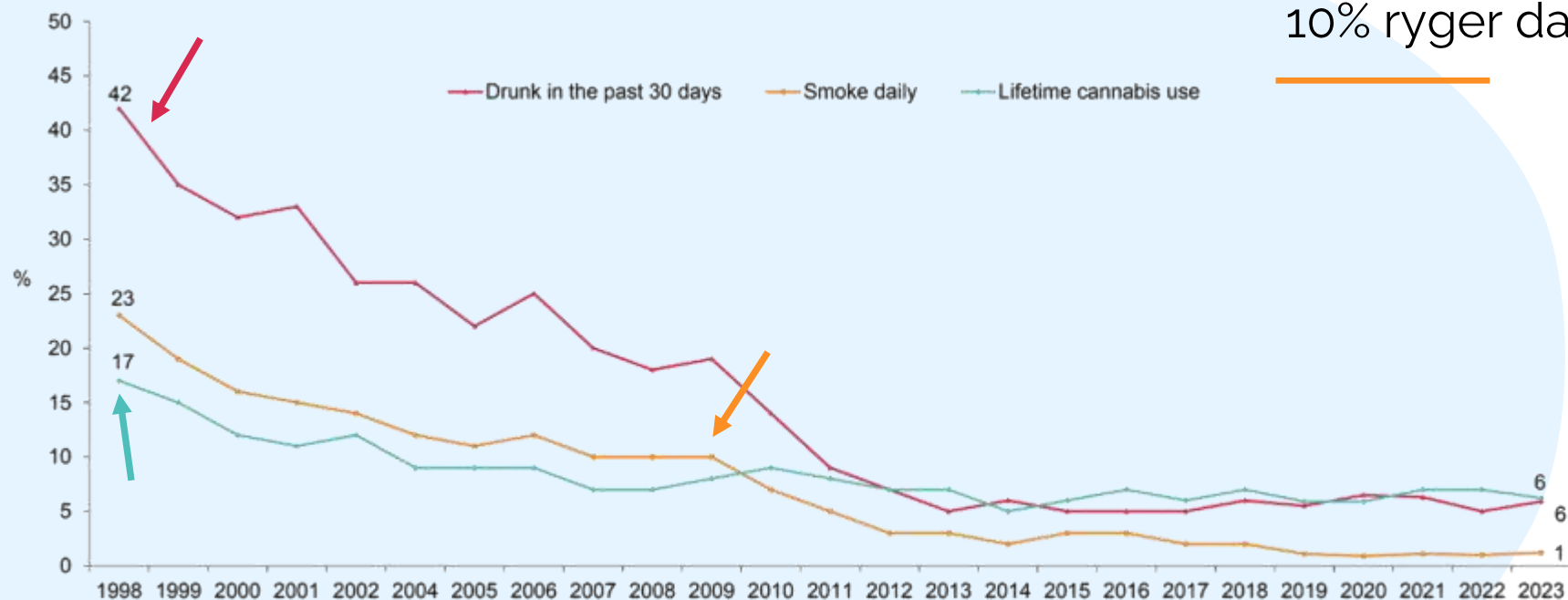
Udviklingen i Island – 15-16 årige brug af rusmidler

Danske 15-16 årige (ESPAD 2019):

40% har været fulde indenfor de
sidste 30 dage

17% har prøvet hash

10% ryger dagligt

Data: The Icelandic Centre for Social Research and Analysis, ICSRA/ 2023

Tre principper for vores arbejde

Datadrevet indsats

Indsamling og formidling af aktuelle og lokale data om børn og unge i alderen 12-18 år i kommunen.

Byg sunde fællesskaber →

Beskyttende faktorer

Fokus på stærke fællesskaber og aktive fritidsinteresser som nøgler til at forebygge unges brug af rusmidler.

Styrk fællesskabets rolle →

Lokal involvering og mobilisering

Vi mobiliserer forældre og lokalsamfund til aktivt at skabe stærke rusmiddelfri fællesskaber for børn og unge.

Gør indsigt til handling →

Lokale indsatser

- 10 holdninger og handlinger til forældre
- Åben hal: Event som alternativ til druk fredage aftener.

HOLDNINGER & HANDLINGER

der skaber **tryghed** for dig og din teenager

- ✓ Brug tid sammen med din teenager
- ✓ Vær lyttende, hav tillid og sæt kærlige grænser
- ✓ Vær nysgerrig... Hvor skal du hen? Hvem skal du være sammen med? Hvad skal I lave?
- ✓ Lav aftaler om hjemkomsttidspunkt og hvordan din teenager kommer hjem
- ✓ Skab god kontakt og lær din teenagers venner og deres forældre at kende
- ✓ Motiver din teenager til at engagere sig i fritidsaktiviteter (forening, arbejde, klub mm.)
- ✓ Hav en tydelig og restriktiv holdning til alkohol, nikotin og andre rusmidler (debutalder, typer, mængder og hyppighed)
- ✓ Sørg for, at der altid er en voksen i nærheden når teenagere fester
- ✓ Fokuser på "Rammer, Retning og Relation"

FÆLLES OM UNGELIVET

FÆLLES OM
UNGELIVET

Mere viden om Fælles om ungelivet

Læs mere her:

<https://www.sst.dk/da/faellesomungelivet>

Følg programmet på LinkedIn:
Fælles om ungelivet

Kontakt:

Mille Egel, National programleder

E-mail: mikp@sst.dk

Tlf. 72 22 75 51

**FÆLLES OM
UNGELIVET**

Danske unge drikker meget – hvorfor skal vi tage det alvorligt?

**Janne S. Tolstrup
Professor, Statens Institut for Folkesundhed, SDU
Formand, Alkohol & Samfund
jest@sdu.dk**

Gymnasieelever ændre de unge alkoholkultur

Hvis unge skal drikke mindre alkohol, er det ikke forbud.

DRUK, Sundhedsstyrelsen og Lægeforeningen understreger, at under 18 ikke kan købe alkohol til gymnasiefester.

Danske unge drikker dobbelt så meget som Europagennemsnittet

Syv ud af ti ungdomsuddannelser holder baren åben for alle elever

De fleste gymnasier har grænser for druk til deres fester. Læger og sundhedsmyndigheder vil have aldersgrænse på 18 år.

Danske unge har europarekord i druk

13.16, 01. apr 2009 | Frederik Bjerre Andersen

“

Danske unge er dem, der fuldstændig uden sammenligning drikker sig mest fulde

Rejs-ferie. (Arkivfoto: Anthon Unger)

Danske unge har igen fået europarekord i alkoholforbrug. Halvdelen af de danske unge på 15-16 år har været fuld i de sidste 30 dage, og det er den højeste andel i Europa.

Nu må vi gøre op med de unges kultur

Danske gymnasieelever drikker meget mere end i resten af landet

De danske unge drikker dobbelt så meget som i resten af landet, og de ryger dobbelt så meget hash.

Betal med dit MasterCard på CDON.COM og få en gratis MasterCard TOP20

Et år efter skandalen: De unge valfarter igen til Prag

Flere rejsebureauer melder, på trods af sidste års negative medieomtale, om totalt udsolgt af deres vinterferie-rejser til Prag.

Videnskabs.dk
Krop & Sundhed Kultur & Samfund Miljø & Naturvidenskab Teknologi Spørg Videnskaben
Gallerier Video Kommentarer Køb bogen: Hvorfor lugter mine egne protuber bedst?

Drikker for meget - igen

En nedgang i alkoholforbrug blandt børn og unge viser sig fra Sundhedsstyrelsen, at forbruget er steget.

Politik & International
Forsiden Politik & International Økonomi & Samfund Videnskab & Kultur Kunst & Kultur Film & TV Musik & Lyd Bøger & Musik
Skriv ind: Søg

En ung dansker drikker som tre unge russere

Danske unge mellem 15 og 16 år er dobbelt så fuld som unge i andre europæiske lande. De danske unge drikker også næsten dobbelt så meget - og det er de voksnes skyld.

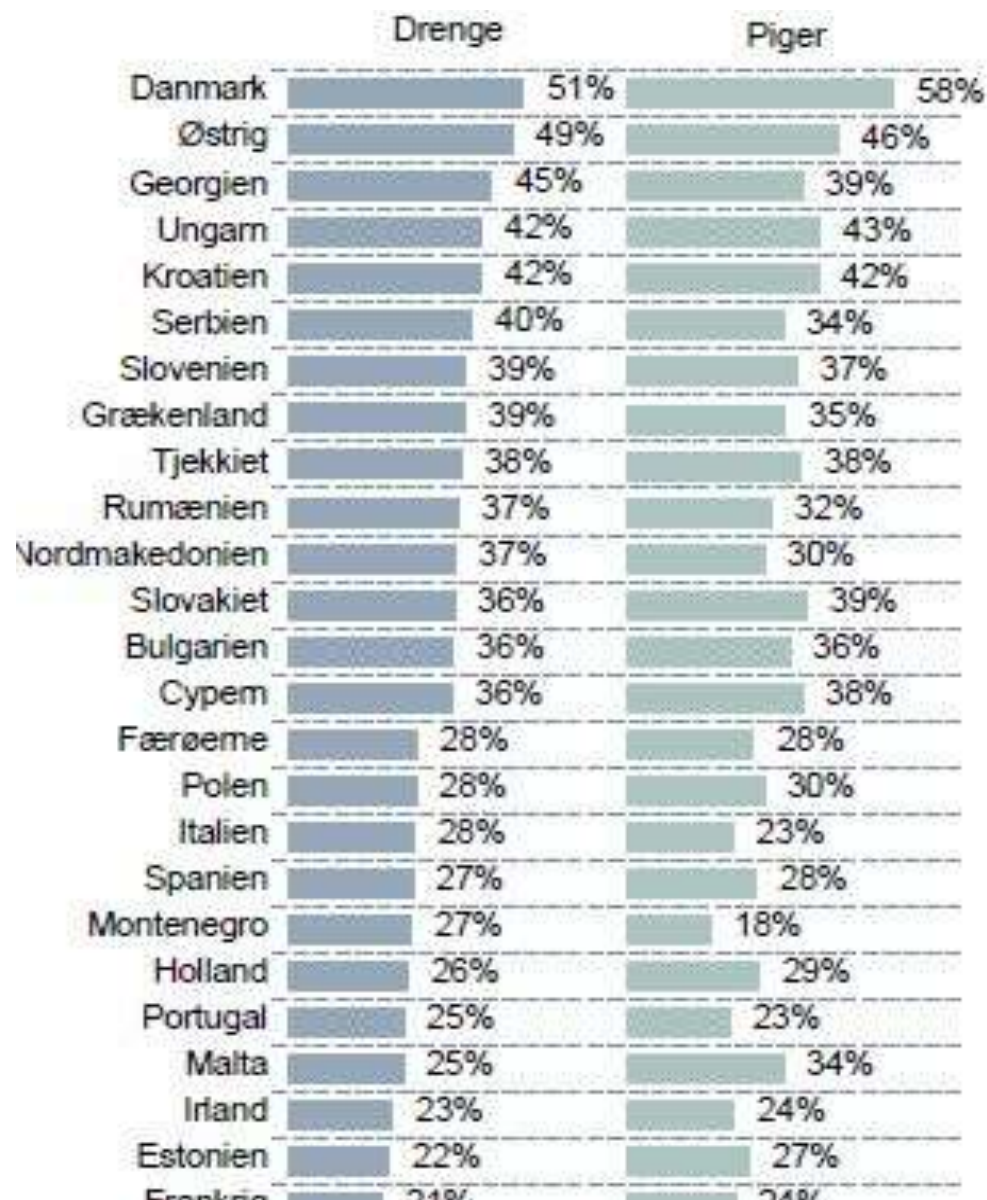

Læs også

Det er en skandale, at danske unge drikker så meget. I Danmark er der store problemer med alkohol. De danske unge drikker dobbelt så meget som i andre europæiske lande. De danske unge drikker også næsten dobbelt så meget - og det er de voksnes skyld.

Danske unge drikker stadig mest i Europa

Drukket 5+ genstande, seneste 30 dage

15-16-årige i ESPAD

ESPAD Report

2024

Results from the European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs

Hvad betyder de "voksne"?

Kommuner hvor voksne drikker meget,
gør unge det også

Værdier og holdning omkring alkohol
(fx drukhistorier)

Danske voksne er ikke de som drikker
mest – men drikker meget på en
gang!

Rammer betyder meget

Høj tilgængelighed: Billigt, tilgængeligt, lave aldersgrænser

Noget, man skal lære:

”Bedre at lære det hjemme”

”Ellers tager de bare stoffer”

”Hellere en grøn Tuborg end en pibe hash”

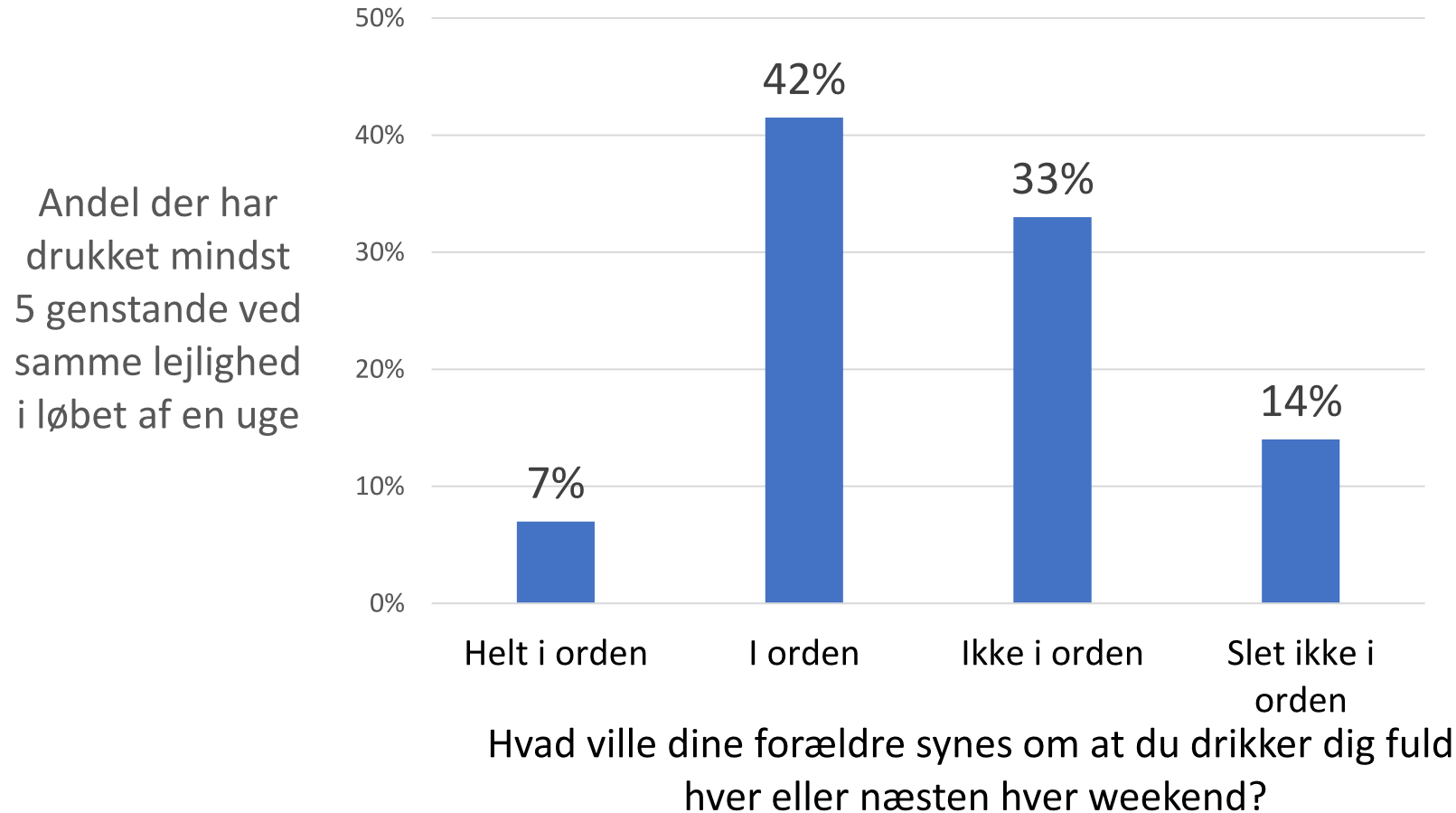
Alkohol er en konkurrenceparameter

Alkohol er indlejret i det sociale liv

Mange venner

Aktivt liv (fx sport)

Forældres holdning er vigtig – selv for unge i gymnasiealderen

Hvordan skader alkohol unge?

AKUTTE SKADER

- Ulykker (fald, trafik)
- Forgiftning
- Fortrydelser (stoffer, sex, vold...)
- Dødsfald
-

Socialt

- Skolepræstation
- Uddannelse
-

BIOLOGISKE EFFEKTER

- Hjernens udvikling
- Leverpåvirkning
- Påvirkning af hormonakse
-

SENERE AFHÆNGIGHED

- Alkohol
- Andre rusmidler
-

SKADER FRA ANDRES DRUK

- Forældre
-

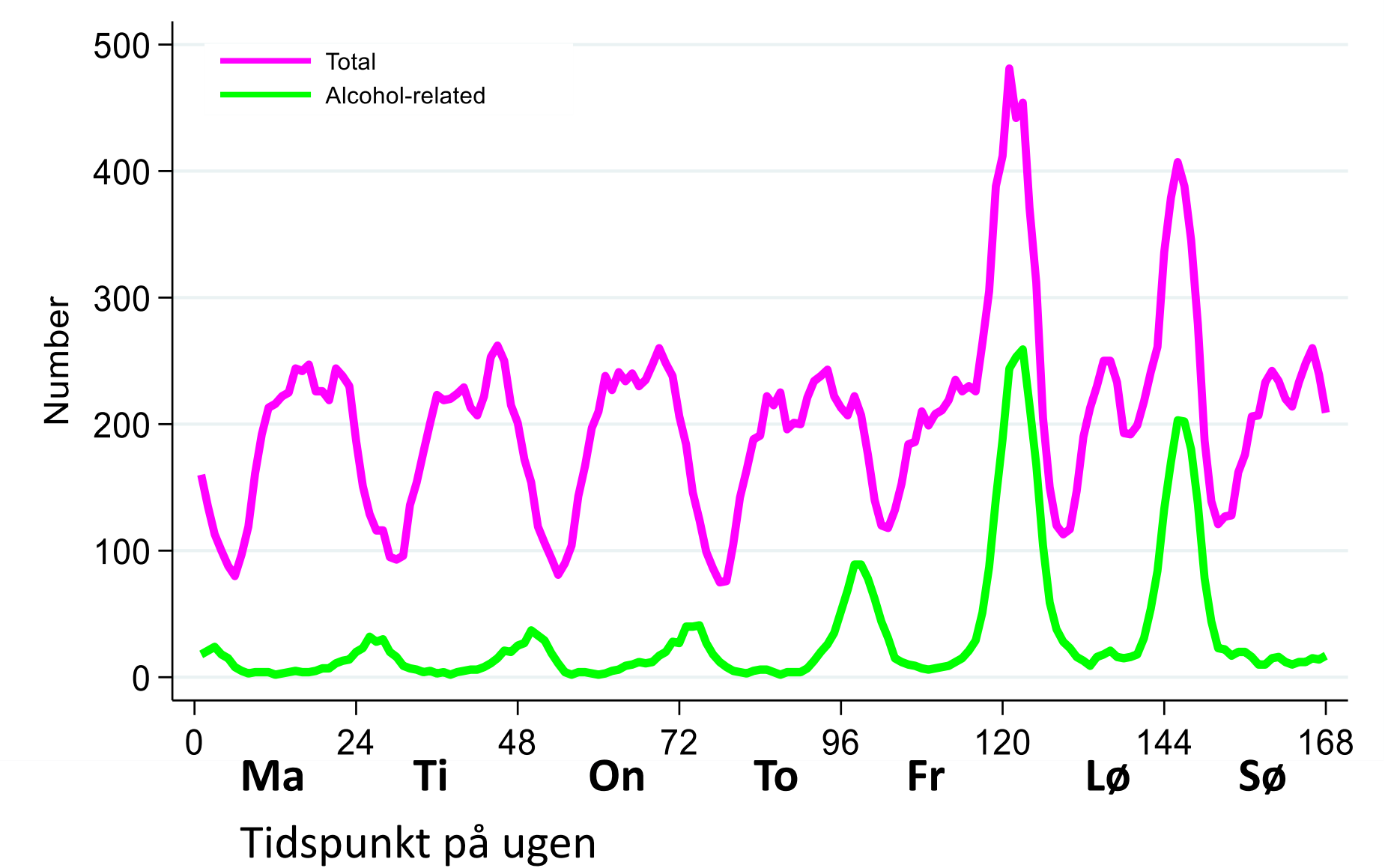
Ambulancekald og alkohol blandt unge

Opkald til 112 og 1813

Er alkohol involveret?

Ambulancekontakter i Region H 2015-2022 blandt 15-24-årige

Hvordan skader alkohol unge?

AKUTTE SKADER

- Ulykker (fald, trafik)
- Forgiftning
- Fortrydelser (stoffer, sex, vold...)
- Dødsfald
-

Socialt

- Skolepræstation
- Uddannelse
-

BIOLOGISKE EFFEKTER

- Hjernens udvikling
- Leverpåvirkning
- Påvirkning af hormonakse
-

SENERE AFHÆNGIGHED

- Alkohol
- Andre rusmidler
-

SKADER FRA ANDRES DRUK

- Forældre
-

Gratis temadage og webinarer i Fælles om ungelivet

Temadage

Formålet er at udbrede viden om *Fælles om ungelivet* til øvrige kommuner – fx gennem deling af metoder, cases og erfaringer – og skaber rum for videns- og erfaringsudveksling på tværs.

Indhold på næste temadag d. 17. november 10-15 hos KL

Hvad andre kommuner kan lære af erfaringerne fra *Fælles om ungelivet* i arbejdet med at bringe lokale data i spil til at engagere og skabe handling lokalt.

Webinarer

Formålet er at formidle viden bredt til alle interesserede kommuner og tager afsæt i aktuelle temaer og ny forskning eller viden, der er relevante i det generelle rusmiddelforebyggende arbejde.

Temadage og webinarer gennemføres 2 gange årlig frem til ultimo 2027

**FÆLLES OM
UNGELIVET**